

نقدی بر تعدیل جنجال بر انگیز در قانون تابعیت هند

مقدمه

مطابق به تعدیل جدید به قانون تابعیت هند (Citizenship Amendment Act 2019 - CAA) که از طرف حکومت ناریندرا مودی پیشنهاد و منظور گردید، تمامی مهاجرین غیر مسلمان که از کشور های بنگلادیش، پاکستان و افغانستان به هند پناه آورده اند می توانند تابعیت هند را به سادگی کسب نمایند و اما مسلمانان مهاجر ازین امر مستثنی اند. CAA با مخالفت گسترده مسلمانان و غیر مسلمانان هند، حقوق دانان و فعالین حقوق بشری در خارج و داخل هند و سازمان ملل متحد روبرو گردید. تظاهرات در مخالفت این قانون هنوز هم به شدت جریان دارد که باعث شده حکومت هند از اعمال ممانعت روی گردهمایی ها کارگیرد و دسترسی به انترنت را در بعضی نقاط قطع نماید. جواب حکومت هند اینست که تعدیل جدید به قانون اصلاً به محرومیت مسلمانان از کسب تابعیت و یا برخورد تبعیض آمیز با مسلمانان تمرکز ندارد بلکه تمرکز آن حمایت از اقلیت های مذهبی غیر مسلمان است که در کشور های شان مظلوم قرار گرفته اند و به هند پناه آورد اند و این وجیهه هند است که به آنها کمک نماید.¹ اما دیگران این منطق را نمی پذیرند و با توجه به اینکه هند یک کشور سکولار است، این قانون را در مخالفت با قانون اساسی و کوششی در جهت تفوق طلبی مذهب هندو می دانند که حزب حاکم مبتنی آن می باشد.

¹ - We Are Witnessing a Rediscovery of India's Republic <https://www.nytimes.com/2019/12/27/opinion/india-constitution-protests.html>

تفصیلات قانون جدید و برخورد تبعیض آمیز آن با مسلمانان

در سال ۲۰۰۳م تعدیلی در قانون تابعیت هند ایجاد گردید که مطابق آن مفهوم "مهاجر غیر قانونی" و پروسه ثبت شهروندان هند یا (National Register for Indian Citizens - NRIC) هر دو شامل قانون شدند. مطابق تعدیل ۲۰۰۳؛ مهاجر غیر قانونی کسی است که بدون داشتن اسناد قانونی سفر (پاسپورت، ویزه...) وارد هند شده باشد و یا کسی که با اسناد قانونی وارد هند شده ولی بیشتر از موعد قانونی در هند سکونت کرده باشد.^۲ پروسه NRIC همان تشخیص شهروندان قانونی هند از مهاجرین غیر قانونی است. ولی قبل از تفکیک شهروندان قانونی از مهاجرین غیر قانونی، پروسه دیگری به وجود آمده است که بنام پروسه ملی ثبت نفوس (National Population Register - NPR) یاد می شود. پروسه ثبت نفوس، اعم از مهاجر و غیر مهاجر، گام نخست و ضروری برای پروسه NRIC پنداشته می شود که مطابق آن معلومات ساکنین در تمامی محلات، شهرها و قریه جات هند باید ثبت گردد تا بعداً در پروسه NRIC از آن کار گرفته شود و تشخیص گردد که مهاجر غیر قانونی کیست.^۳

پروسه NPR سال ها قبل تنها در ایالت آسام هند اجرایی شده است. مرحله دوم آن که عبارت از NRC می باشد در سال ۲۰۱۹ اجرایی شد و باعث گردد که دو میلیون تن، که شامل تعدادی محدودی از هندو های ساکن آسام و تعدادی کثیری از مسلمانان بود، نام های خود را در لست شهروندان قانونی هند نیابند و به این ترتیب مهاجر غیر قانونی پنداشته شوند.^۴ قابل یاد آوری است که در ایالت آسام هند تعدادی کثیر از هندوها مهاجر نیپال هم غیر قانونی تشخیص گردیده بودند ولی با مداخله حکومت نریندرا مودی قبل از اعلان لست، نام های همه ای این مهاجرین غیر قانونی وارد لست گردید. باید یاد آوری کرد که هندوهای مهاجر نیپال حوزه قوی رأی برای حزب حاکم هند محسوب می گردد.^۵ پروسه NPR بار نخست در تمامی هند در سال های ۲۰۱۰م و ۲۰۱۱م اجرایی شد ولی به مرحله دوم خود که همان NRIC باشد نرسید. بار دوم در سال ۲۰۱۵ پروسه ثبت نفوس در تمامی هند آغاز گردید ولی هیچ گاه منتج به مرحله NRIC نشد.^۶ بلاخره در ۳۱ جولای ۲۰۱۹ جریده رسمی هند یادداشتی به نشر سپرد^۷ که مطابق آن پروسه ثبت نفوس بین آپریل و سپتامبر ۲۰۲۰م در تمامی هند باید نهایی شود. این بار حکومت هند جدی به نظر می رسد و قبل از قبل کمپ های

^۲ - CAA & NRC II: Here are the myths and facts about all-India National Register of Citizens

<https://www.businesstoday.in/current/economy-politics/caa-nrc-national-register-of-citizens-myths-and-facts-citizenship-amendment-act-modi-amit-shah-govt/story/392474.html>

^۳ - CAA & NRC II: Here are the myths and facts about all-India National Register of Citizens

^۴ - India's Citizenship Emergency, <https://www.newyorker.com/news/q-and-a/indias-citizenship-emergency>

^۵ - Citizenship Amendment Bill: India's new 'anti-Muslim' law explained, <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-50670393>

^۶ - CAA & NRC II: Here are the myths and facts about all-India National Register of Citizens

^۷ - CAA & NRC II: Here are the myths and facts about all-India National Register of Citizens

زیادی را، برای نگاهداشتن و زندانی کردن افراد که در نتیجه پروسه NRIC مهاجر غیر قانونی اعلان می‌گردند، ساخته است.⁸

پروسه NPR و NRIC، هر دو، بدون در نظر داشت مذهب، هر کسی را می‌تواند مهاجر غیر قانونی اعلان نماید. تا این جا، با وجود مشکلات قانونی در این پروسه‌ها، ظاهراً مشکل نژادی و یا مذهبی وجود ندارد. مشکل زمانی به وجود می‌آید که حکومت نریندرا مودی تعدیلی جدید به قانون تابعیت وارد کرد که مطابق آن هرکس، غیر از مسلمانان، که اگر در نتیجه پروسه NPR و NRIC مهاجر غیر قانونی اعلان شود می‌تواند با استدلال به این قانون، و با در نظر داشت مذهب شخص، شهروند قانونی هند محسوب گردد. قابل یاد آوری است که برای مهاجرین غیر قانونی غیر مسلمان اصلاً ضرور نیست اثبات نمایند که در کشورهای خود شان مورد شکنجه و یا آزار و اذیت قرار می‌گرفتند، همین که مذهب شان اسلام نه، بلکه هندو، بودیست، سیک و .. باشد کافی است. با این تعدیل حکومت هند می‌خواهد جلو تکرار مشکلات مشابه به ایالت آسام را، که در آن هزاران تن از مهاجرین هندو مذهب نیپال و حامیان حزب حاکم نیز غیر قانونی اعلام می‌شدند، را بگیرد. به این ترتیب تعدادی کثیری از مسلمانانی را که به ده‌ها و صد‌ها سال در هند زندگی دارند نخست مهاجرین غیر قانونی اعلان نموده، بعداً مکلف به اثبات تابعیت و در صورت عدم توانایی اثبات، شهروندان غیر قانونی اعلان نموده و روانه کمپ‌های نمایند که قبل از قبل برایشان آماده گردیده است.

پیامدهای کوتاه مدت قانون

تعدیل جدید به قانون تابعیت و در عموم پروسه تشخیص مهاجرین غیر قانونی مشکلات زیادی را برای مسلمانان در هند خلق خواهد کرد. یکی از مشکلات موجود، عدم وضاحت در پروسه ثبت نفوس و به تعقیب آن پروسه تشخیص مهاجرین غیر قانونی است. تشخیص تابعیت مشکوک و مهاجر غیر قانونی درست تبیین نگردیده است و معلوم نیست چه نوع از معلومات و اسناد برای اعلان افراد به عنوان شهروندوان مشکوک و یا مهاجرین غیر قانونی ضرور است. تشخیص این موارد به لزوم دید مامورین مکلف در پروسه رها شده که باعث خواهد شد برخورد های تبعیض آمیز در مقابل مسلمانان صورت گیرد و مسلمانانی که حتی شهروندان قانونی اند مهاجرین غیر قانونی اعلان گردند.⁹ و یا هم مامورین مسئول حتی از شهروندان قانونی، ولی مسلمان، رشوه طلب نمایند که در صورت رد و یا عدم توانایی پرداخت آنها مهاجرین غیر قانونی اعلان شوند. اگر فردی مهاجر غیر قانونی اعلان شد این مکلفیت شخص است که شهروندی خود را اثبات نماید. پروسه اثبات شهروندی برای مسلمانانی که در قریه جات زندگی می‌نمایند و فقیر و بی سواد هستند، کار بسیار دشوار، وخت گیر و حتی ناممکن است.¹⁰

⁸ - India's massive, scary new detention camps, explained <https://www.vox.com/future-perfect/2019/9/17/20861427/india-assam-citizenship-muslim-detention-camps>

⁹ - CAA & NRC II: Here are the myths and facts about all-India National Register of Citizens

¹⁰ - India's massive, scary new detention camps, explained

علاوه بر آن، برخورد تبعیض آمیز مذهبی با مسلمانان، به تصویر هند در منطقه و جهان صدمه خواهد زد. هند که مشهور به بزرگترین دموکراسی جهان است اقلیت ها و مذاهب مختلف در آن در طول صد ها سال در کنار هم زندگی کرده اند و این یکی از افتخارات هند محسوب می گردد. حال که حکومت مذهبی نریندرا مودی و حزب حاکم می خواهد چهره دموکراتیک هند را تغییر داده، مسلمانان را به حاشیه رانده و یا راهی کمپ های مهاجرین نماید، و هند را به سرزمین تنها هندوها تبدیل نماید، این کار عواقب ناگواری در داخل هند برای امنیت و انکشاف اقتصادی خواهد داشت و در سطح منطقه و جهان، به خصوص در بین ملت های مسلمان، چهره وحشتناکی از هند معرفی خواهد کرد.

پیامدهای درازمدت قانون جدید برای مسلمانان

تعدیل ۲۰۱۹ به قانون تابعیت هند، فرقی چندانی با قانون تابعیت ۱۹۸۲ میانمار ندارد. مطابق قانون تابعیت ۱۹۸۲ میانمار تنها کسانی می توانستند تابعیت آن کشور را بدست بیاورند که از نژاد های بومی میانمار حساب می شدند. به این ترتیب مردمان روهینگیا، که مسلمان هستند، از کسب تابعیت میانمار محروم گردیدند که بلاخره این کار زمینه ساز بروز فاجعه انسانی، اخراج اجباری و نسل کشی مسلمانان در سال های اخیر شد.¹¹ برخورد تبعیض آمیز و به حاشیه کشاندن مسلمانان باعث بروز اختلافات شدید مذهبی بین مسلمانان و مذاهب دیگر ساکن در هند، به خصوص هندو ها خواهد گردید. مذهبی های هندو جرأت پیدا خواهند کرد که مسلمانان را مورد حمله قرار دهند، اموال شان را جور و چپاول نمایند، آنها را از خانه ها و سرزمین های شان به زور اخراج نمایند و حتی به قتل برسانند؛ چیزی که در میانمار به وقوع پیوست. در پهلوی بروز اختلافات شدید بین مذاهب در هند، تعدیل جدید در قانون باعث رکود انکشافی و صدمه بزرگ اقتصادی خواهد گردید. در کشور های که مذاهب مختلف زندگی دارند و نفوس پیروان هر یک به میلیون ها تن برسد نمی شود از پرداخت حقوق هر یک از پیروان این مذاهب خود داری کرد و یا پیروان یکی از این مذاهب را به حاشیه کشانده و در مقابل شان برخورد تبعیض آمیز نمود. این کار باعث خواهد شد امنیت کشور به خطر مواجه گردد، زمینه مداخله برای کشور های دیگر را مساعد سازد و محیط آرام و استقرار سیاسی را، که برای انکشاف اقتصادی ضرور است، از بین ببرد.¹²

علاوه بر آن، وقتی تنها در ایالت آسام دو میلیون نفر (نزدیک به شش در صد نفوس آن ایالت) در نتیجه پروسه تشخیص شهروندان مهاجرین غیر قانونی اعلان شدند؛ اگر این فیصدی به تمام هند تعمیم یابد به تعداد تقریباً ۷۹ میلیون مسلمان، مهاجر غیر قانونی تشخیص داده خواهد شد. این تعداد نه از لحاظ اقتصادی قابل نگهداری در کمپ های ساخته شده است و نه هم از لحاظ سیاسی قابل اعاده به کشور های دیگر. یگانه

¹¹ - Myanmar's 1982 Citizenship Law and Rohingya <https://burmacampaign.org.uk/media/Myanmar%E2%80%99s-1982-Citizenship-Law-and-Rohingya.pdf>

¹² - CAA & NRC: The two together pose a serious threat to India's development story <https://www.businesstoday.in/current/economy-politics/caa-and-nrc-these-two-pose-a-serious-threat-to-indias-development-story-muslims-religious-fundamentalism-secular-amit-shah/story/392319.html>

نتیجه ای که، در اثر اعلان کردن مسلمانان به عنوان مهاجرین غیر قانونی، برای هند به دست خواهد آمد عبارت است از بروز اختلافات شدید مذهبی، مشکلات امنیتی و بلاخره تاثیر منفی بر انکشاف اقتصادی هند.

حکومت هند چی باید بکند؟

مهاجرین غیر قانونی از مشکلات عمده اکثر کشورها در جهان است. امریکا، اروپا، کانادا و سایر کشورها با این مشکل دچار هستند. بعضی ازین کشورها اعطاء تابعیت به مهاجرین غیر قانونی را مجاز نمی داند. عدم اعطای تابعیت به مهاجرین غیر قانونی بنابر شرایط کشورها می تواند منطقی باشد، ولی اعطاء و عدم اعطاء تابعیت به اساس مذهب در بین کشورها نه تنها که معمول نیست بلکه این کار در مخالفت با اساسی ترین حقوق بشری قرار دارد. هند هم در سال ۲۰۰۳ اعطای تابعیت به مهاجرین غیر قانونی را ناممکن اعلان کرده است، که می تواند منطقی باشد. ولی تفاوت تعدیل ۲۰۰۳ با تعدیل ۲۰۱۹ در قانون تابعیت اینست که تعدیل اول بدون در نظر داشت مذهب تطبیق می گردید ولی تعدیل ۲۰۱۹ مذهب را معیار اعطاء و عدم اعطاء تابعیت اعلان کرد. اعطاء تابعیت به اساس مذهب برخورد تبعیض آمیزی است که در هیچ کشور دنیا معمول نیست. یگانه راه اصلاح این قانون اینست که حکومت هند فوراً شرط مذهب را از تعدیل جدید حذف نماید. اگر استدلال این باشد که اقلیت های غیر مسلمان در کشور های مسلمان چون بنگلادیش، پاکستان و افغانستان بدلیل مذهب شان مورد شکنجه قرار می گیرند و هند وظیفه اخلاقی دارد تا از آنها حمایت نموده و محیط مصئون برایشان آماده بسازد؛ پس این امر در مورد مسلمانان که در چین، سریلانکا و میانمار به دلیل مذهب شان مورد اذیت قرار می گیرند هم باید صدق نماید. راه های دیگر باید جستجو شود که مهاجرین غیر قانونی تشخیص گردند و کوشش گردد تا تعداد شان به حد اقل برسد. این کار باید در شفافیت کامل و بدون در نظر داشت مذهب و نژاد صورت گیرد. تنها ازین طریق هند خواهد توانست از مشکلات شدید امنیتی، صدمه اقتصادی و از تبدیل شدن به یک کشور منفور در سطح جهان و ملت های مسلمان جلوگیری نماید.

د ولسمشریزو ټاکنو لومړنیو پایلو اعلان، او د سولې په پروسه یې اغېزې

ولسمشریزې ټاکنې د ۱۳۹۸ لمریز کال د تلې میاشتې په ۶ مه نېټه د افغانستان په هغه ځایونو کې چې هلته یې د تر سره کېدو زمينه برابره وه تر سره شوې، د یادولو وړ ده، چې یادې ټاکنې تر سختو امنیتي تدابیرو لاندې تر سره شوې. دغه ټاکنې له دوه ځله ځنډېدو وروسته تر سره شوې، هغه هم په داسې حال کې تر سره شوې، چې د افغانستان د نژدې ۳۷ میلیونه نفوس له منځه شاوخوا ۹ میلیونه کسانو د راتې ورکولو لپاره نوملیکونه کړي وه او په ټاکنو کې ۱۸۲۴۴۰۱ رایه ورکوونکو په ۲۴۲۸۱ محلونو کې رایه کارولې ده، له دغې ډلې ۳۱ سلنه رایه ورکوونکي بنځینه دي، چې د رایې په شرایطو برابر کسانو ۱۱ سلنه تشکیلوي. د لومړنیو پایلو د اعلان په اساس د محمد اشرف غني په رهبرۍ دولت جوړونې ټیم د ۵۰.۶۴ سلنه په اخیستلو سره د نوماندانو د لست په سر کې راغی.

د ټاکنو لومړنۍ پایلې ولې وځنډېدې؟

د ټاکنو کمېسیون د ۱۳۹۸ لمریز کال د لومړنیو پایلو اعلان د تلې ۲۷ مه نېټه ټاکلې وه. او بیا لومړنۍ پایلې له هغې نېټې ۱۹ ورځې وروسته د لړم پر ۱۶ ښودل شوې وې. په دې ډول د دویم پړاو ممکنه ټاکنې باید د لیندۍ پر دویمه یانې د ټاکنو له کېدو وروسته په دوو میاشتو کې دننه تر سره شوې وې. خو د لیندۍ په وروستیو کې د ټاکنو کمېسیون د لومړنیو پایلو اعلان د لړم ۲۳ مې نېټې ته وځنډاوه. خو لومړنۍ پایلې د لړم په ۲۳ مه هم اعلان نشوې، چې تقریباً له درېو میاشتو څنډ وروسته لومړنۍ پایلې د جدې میاشتې په لومړۍ نېټه اعلان شوې. د ځنډ عوامل یې دا کېدلی شي:

- د ځینو ټاکنیزو ډلو د اعتراضونو له وجې د ټاکنو کمېسیون د څارنې او بیا شمیرنې توکي (چې چمتو شوي او ولایتونو ته استول شوي وای) څو ورځې وځنډول شول. د ټاکنو کمېسیون غوښتل د افغانستان په ۳۴ ولایتونو کې د ۸۲۵۵ رایو محلونو رایې بیا وشمیري او څارنه یې وکړي. په دې محلونو کې یا بايومتريک معلومات نه وو او یا یې معلوماتو سره توپیر درلود. خو ډېری کاندیدانو بیا شمېرنه او ارزونه تر هغو ردوله چې د ټاکنو کمېسیون د هغو ۳۰۰۰۰۰ رایو له باطلېدو سره هوکړه نه وي کړې، چې په گومان یې د منلو نه دي. په دې رایو کې ۱۰۲۰۱۲ رایې د رای اچونې له وخته بهر کارول شوې دي، ۱۳۷۶۳۰ رایې په لومړیو کې کړننې شوې وې، او د ۷۰۰۰۰ رایو د تصویرونو جزئیات ناسم بنودل شوي وو. خو د کمېسیون د پرېکړې په اساس یادې رایې پاکې گڼل شوې وې.
- د بیا شمېرنې او ارزونې په اړه د ځینو کاندیدانو د ټاکنیزو ډلو اعتراضونه او په ۷ ولایتونو کې د رایو گډامونو تړل کېدل. چې له امله یې د ټاکنو کمېسیون ونشو کولای، چې په ټاکلې موده کې په یادو ولایتونو کې د رایو بیا شمېرنه او تفتیش تر سره کړي.
- جرمنی کمپنی دېرمالاگ چې بايومتريک الې یې چمتو کړې وې، ټاکنو کمېسیون ته د معلوماتو پر استولو له دوه اونیو ډېر وخت تېر کړ، داسې حال کې چې دا کار یې باید په دوو یا درېو ورځو کې کړی وای.

د ټاکنو دویم پړاو ته د تگ شونتیا

د ټاکنو خپلواک کمېسیون تر څه کم درې میاشتې ځنډ وروسته تېره اوونۍ د جدې په شپږمه نېټه باندې د ولسمشرۍ د ټاکنو لومړنۍ پایلې اعلان کړې، چې له مخې یې اوسني ولسمشر اشرف غني تر ۵۰ سلنه ډېرې رایې ترلاسه کړې، د پایلو د روښتیا په تړاو پوښتنې او ثبت شوي شکایتونه دا اندېښنه پیاوړې کوي چې په وروستیو پایلو کې ښايي ژور بدلون راشي او دا احتمال نه شي ردېدلی، چې ټاکنې دویم پړاو ته لاړې شي. د ټاکنیزو ډلو له لوري د ټاکنیزو شکایتونو له کمېسیون سره تقریباً ۱۶۵۰۰ شکایتونه ثبت کړي دي، چې ډېری برخه یې د ثبات او همپالنې په ټیم پورې اړه لري. دا ټاکنیزه ډله چې د بیا شمېرنې له بهیر سره یې هم پرېکون کړی وو، د لږ تر لږه ۳۰۰ زره رایو، چې د دوی په باور یا غیرې بايومتريک شوې رایې دي او یا هم د ټاکنو له رسمي وخت د باندې کارول شوې دي، د ابطال غوښتنه کوي. د ټاکنو په خپلواک کمېسیون کې هم د پایلو په تړاو د درېغ یووالی نه شته. د راپورونو له مخې د لومړنیو پایلو تر اعلان وروسته د دغه کمېسیون یوه غړي مولانا عبدالله په یوه لیک کې اعتراف کړی، چې د ټاکنو لومړنۍ پایلې له قانوني نیمگړتیاوو او ستونزو ډکې دي. هغه په دغه لیک کې آن د ټاکنیزو شکایتونو له کمېسیون څخه غوښتنه کړې چې په پوره بې طرفۍ او خپلواکۍ شکایتونه وڅېړي، پایلې دې وازروي او پاکې رایې دې له ناپاکو بېلې کړي. که څه هم د ټاکنو د خپلواک کمېسیون له لوري د لومړنیو پایلو اعلان درې میاشتې وخت ونيو، خو د پایلو د روښتیا او باور په تړاو

پوښتنې او اندېښنې لا هم شته. یوازې د یوه ټیم له لوري د ۸۰۰۰ شکایتونو ثبت ښيي چې د ټاکنو په وروستیو پایلو کې د بدلون شونتیا نه شي ردېدلې. که د ټاکنیزو شکایتونو کمېسیون د نوماندانو د شکایتونو یا بل هر ملحوظ پر بنسټ د ۱۲ زره شاوخوا رایې باطلې کړي، دویم پړاو ته د ولسمشرۍ د ټاکنو تگ حتمي کېږي. د ولسمشرۍ په تېرو څو ټاکنو کې د باطل شویو رایو ارقامو ته په پام دا شونتیا شته چې د ټاکنیزو شکایتونو کمېسیون د مخکښ نوماند اشرف غني دومره رایې باطلې کړي چې پنځوس جمع یو پوره نه کړي او په دې ډول ټاکنې دویم پړاو ته ولاړې شي. د دغه کار شونتیا له دې کبله هم ډېره ده، چې امریکایان د داسې یوې سناریو پلویان وي چې هغوی ته د طالبانو سره د سولې په لاره کې خنډ جوړ نه شي. د راپورونو په اساس امریکایان باوري نه دي چې په ټاکنو کې تر بریا وروسته دې ولسمشر اشرف غني له طالبانو سره د سولې په صورت کې له واک لاس اخیستو ته چمتو شي.

د سولې په پروسه باندې د ټاکنو اغېزې

له شک پرته چې ټاکنې، د ټاکنو څرنګوالی، د پایلو ځنډ او بیا د لومړنیو پایلو اعلان مخامخ د سولې له روانې پروسې سره تړلي دي. ډېری خلکو تمه لرله چې لومړۍ باید سوله او بیا ټاکنې وشي، خو ولسمشر غني هڅه کوله چې لومړۍ ټاکنې وشي او بیا نوموړی د یوه منتخب ولسمشر له دريځه د سولې خبرو ته ننوځي. د ولسمشر غني غوښتنه عملي شوه او لامل یې هم دا وو، چې امریکا پر طالبانو فشار راوړ چې که یې غوښتنې نه مني، نو په افغانستان کې ټاکنې کېږي او پنځه کاله بیا د سولې چانس نشته. د دې تر څنګ، د ټاکنو پر مهال د طالبانو او امریکا تر منځ په خبرو کې کوم مهم پرمختګ نه وو شوی. کله چې ټاکنې وشوې، بیا د طالبانو او امریکا تر منځ په خبرو کې مهم پرمختګ وشو، له دې امله چې د ټاکنو د پایلو اعلان له طالبانو سره پر روانو خبرو منفي اغېز کولی شوی، اوس چې د طالبانو او امریکا تر منځ ډېر څه وروستي شوي او یوازې د اوربند په چاره کې طالبان پر خپل دريځ ټینګار کوي، نو امریکا غواړي یو ځل بیا پر دوی فشار راوړي. له همدې امله د ټاکنو لومړنۍ پایلې اعلان شوې، څو طالبانو ته وښيي چې که زموږ غوښتنه نه مني، نو د ټاکنو پایلې معلومېږي او افغانستان به پنځه کاله بیا منتخب ولسمشر ولري چې له طالبانو سره د سولې چانس ورسره کمېږي. اوس طالبانو ته یوه لاره همداسې پرانیستې هم پرېښودل شوې ده. هغه دا ده، چې د شکایتونو کمېسیون د کار تر پای ته رسولو پورې د امریکا غوښتنې ومني. طالبانو ته داسې ښودل کېږي چې که دوی دا غوښتنې نه مني، نو د راتلونکو پنځو کلونو لپاره د یو منتخب ولسمشر ټاکل یوازې د ټاکنیزو شکایتونو د کمېسیون پر بکړې ته اړتیا لري. که طالبان دا غوښتنې مني، نو بیا به د ټاکنیزو شکایتونو د کمېسیون پر بکړه ولسمشر غني له گټونکي دريځ څخه را غورځوي، ټاکنې به دویم پړاو ته ځي او دویم پړاو به هم نه تر سره کېږي. بیا به په افغانستان کې د سولې او نوي جوړجاړي پر اساس یو حکومت جوړېږي، چې ورسره به د ټاکنو پروسه او پایلې بې مانا شي. پر همدې اساس په افغانستان کې ټاکنیز بدلونونه، لانجې، پرمختګونه او خنډونه ټول په قطر کې د سولې له خبرو سره تړلي دي. دلته

ټاکنیز پرمختګونه پر طالبانو د فشار لپاره کارول کېږي او هلته بیا د خبرو پایلې او پرمختګ دلته د ټاکنو پر برخلیک او پایلو مخامخ اغېز کوي. د ټاکنیزو شکایتونو د کمېسیون کمېشنرانو ویلي چې د شکایتونو د زیاتوالي په اساس ممکن یاده پروسه په ټاکلې موده کې بشپړه نشي له دې معلومیږي چې یاده پروسه به هم د لومړنیو پایلو په ښه وخت اخلې او ملت به بیا تر نامعلومې نېټې پورې په انتظار کې ساتل کیږي.

ارتباط با ما:

ایمیل: info@csrskabul.com - csrskabul@gmail.comویب سایت: www.csrskabul.com -- www.csrskabul.af

شماره تماس دفتر: +93 (0) 784089590

لطفا نظریات و پیشنهادات خود را جهت بهبود مطالب این نشریه به ما ارسال دارید.